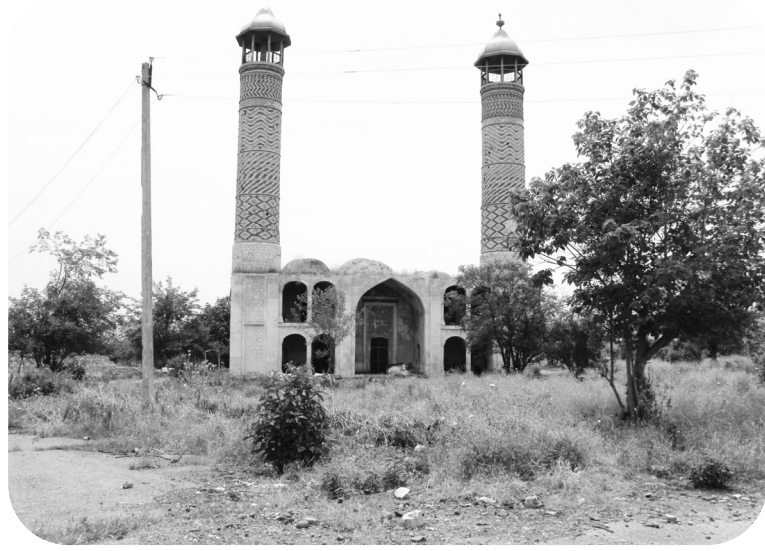

Erməni vandallığı: təcavüzə məruz qalmış tarixi dini-mədəni abidələrimiz

Azərbaycan öz mədəniyyəti, dini-mədəni abidələri, irsi ilə neçə əsrlərə malik tarixini, qədimliyini təsdiqləyir. Daş kitabələrdə iz salmış nümunələrimizdə Azərbaycan xalqının tarixi kökləri öz əksini tapır. Aparılan arxeoloji qazıntılar, araşdırmalar bir daha təsdiq edir ki, Azərbaycan tarixi minillikləri əhatə edir.

dində məscid binası, Horadiz kəndində İmamzadə türbəsi, Aşağı Aybasandı kəndində İbrahim türbəsi və s. tarixi əhəmiyyətli abidələrimiz erməni vandalları tərəfindən məhv edilib, yararsız hala salınıb. İşğaldan azad olunan torpaqlarda 67 məsciddən yalnız ikisi qalmışdır.

FÜZULİNİN TARİXİNDƏN DANIŞAN DAŞ ABİDƏLƏR

Əlbəttə ki, 30 ilə yaxın erməni işğalında olan Füzuli şəhərindəki tarixi abidələrimiz də öz orijinalı-

Azərbaycanın neçə əsrlərə söykənən tarixi realıqlarına, daş yaddaşlara hopmuş həqiqətlərə kölgə salmaq, saxtalaşdırmaq mümkün deyil. İki əsrdən artıq Azərbaycana qarşı təcavüzkar siyasətini həyata keçirən Ermənistan saxta tarix yaratmaq məqsədi ilə torpaqlarımıza göz dikərək, burada olan dini, mədəni abidələrimizi, toponimlərimizi saxtalaşdıraraq "Böyük Ermənistan" yaratmaq xülyalarının həyata keçirmək istəyiblər. Tarixdən məlumdur ki, Ermənistan ərazidəki türk mənşəli adların dəyişdirilməsi "Türk-mənçay" sülh müqaviləsindən sonra baş vermişdir. Yüzlərlə kəndlərimizin adı dəyişdirilərək erməni soyqırımına məruz qalıb. Beləliklə, tarixin müxtəlif dövrlərində Qızıl Bulağın adı dəyişdirilərək Güllüdüz-Vardahovid, Zeytə-Zedeya, Armutlu-Danzud, Ağbulaq-Axpurak, Acıbac-Acabac, Qovşud-Kavçut, Gabut-Kapuyt, Molla Musa-Musakan və s. adları ilə əvəzlənib, saxtalaşdırılıb. Tarixi faktlara istinad edərək qeyd edək ki, 1988-89-cu ilə qədər azərbaycanlılar yaşamış 16 rayonda 90 türk mənşəli toponimlər dəyişdirilərək erməni adı ilə saxtalaşdırıldı. Bu gün Azərbaycan artıq bu saxtakarlıqlara qarşı öz iradəsini ortaya qoyub. Saxta əməlləri həqiqətlər əvəzləyir. Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində 30 ilə yaxın zamanda erməni işğalı altında olan torpaqlarımızı azad etdi. Zəfər tariximiz yazıldı. Azərbaycan artıq işğaldan azad olunan torpaqlarımızda abadlıq-quruculuq işlərinə başlayıb. Yeni yollar salınır, beynəlxalq hava limanları tikilir, infrastruktur yenidən qurulur, eyni zamanda Azərbaycanın tarixi adları özünə qaytarılır, dini-tarixi abidələrimiz təmir və bərpa olunur. Toponimlərimiz də öz tarixi adlarına qovuşur. Belə ki, 1969-cu ilin iyun ayında Basarkeçər rayonunun adı dəyişdirilərək Vardenis qoyulmuşdur. Artıq bu ad Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstərişi ilə bərpa edilib. 2020-ci ilə qədər Madagiz adlanmış Suqovuşanın da tarixi adı Prezident İlham Əliyev tərəfindən bərpa edildi.

Zaman həqiqətləri bərpa edir. Qısa zamanda Azərbaycan torpaqlarını işğaldan azad etdiyi kimi, toponimlərini də, tarixi-mədəniyyət abidələrini də bərpa və təmir edəcəkdir.

Bu gün işğaldan azad olunmuş Şuşa, Ağdam, Zəngilan, Cəbrayıl kimi ərazilərimizdə olan tarixi dini-mədəniyyət abidələrimiz neçə əsrlərdən soraq verir. Qarğabazar kəndində Cəlil türbəsi, Aşağı Veysəlli kəndində Mirəli türbəsi, Qocəhmədli kəndində məscid bina-

si, Horadiz kən-

ğı ilə diqqəti çəkir. Qədim qalalar, qədim insan məskənləri, maddi mədəniyyət abidələri, sikkələr və s. onun tarixi şəhər olduğunu sübut edən dəlillərdir. 1993-cü ildə avqust ayının 23-ü Ermənistan silahlı qüvvələrinin rayon ərazisinə hücumu nəticəsində Füzuli şəhəri daxil olmaqla, 58 kənd işğal olunmuş və bir çox tarixi abidələrimiz də işğala məruz qalmışdır. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuz tərəfindən 44 günlük Vətən müharibəsində Füzuli rayonu da işğaldan azad edildi və tarixi abidələrimiz erməni əsarətindən xilas

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

QEYD: Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük "Vətən Müharibəsi"ndə qazanılmış tarixi qələbə, Ermənistan tərəfindən törədilmiş sülh və insanlıq əleyhinə cinayətlər, habelə müharibə cinayətləri ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

BİLMƏLİDİRLƏR Kİ, BİZ BÜTÜN BU YERLƏRİ BƏRPA EDƏCƏYİK

Bu şəhərdəki tikilmə tarixi hicri tarixi ilə 1307-ci ildə olan Hacı Ələkbər məscidi də öz orijinallığı ilə seçilir. Mənbələrdə qeyd olunduğu kimi, miladi təqvimə görə 1889-1890-cı illəri əhatə edir. Təbii ki, məscidin belə adlandırılmasına səbəb onun Hacı Ələkbər adlı xeyriyyəçi tərəfindən inşasına vəsaitin ayırmasıdır. Füzulinin işğalı zamanı bir çox tarixi mədəniyyət abidələrimiz kimi, Hacı Ələkbər məscidi yararsız hala salınıb.

Ermənilər bütün maddi-mədəniyyət abidələrimizə qarşı təcavüzkar siyasətini həyata keçiriblər. Bütün bunlara baxmayaraq, işğaldan azad olunan bütün ərazilərimizdə, eləcə də Füzulidə olan bütün dini-mədəniyyət abidələrimiz, dağıdılmış infrastruktur yenidən qurulacaq, bərpa və təmir olunacaqdır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Füzuliyə səfəri zamanı dediyi fikirləri vurğulamaq yerinə düşər: "Füzuli və işğaldan azad edilmiş başqa torpaqlarda yaşamış sakinlər bilməlidirlər ki, biz bütün bu yerləri bərpa edəcəyik. Mən demişdim, Füzulidə bir dənə də bina tapılmadı ki, orada Azərbaycan bayrağı ucaldılsın. Amma biz bərpa edəcəyik".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"FÜZULİ VƏ İŞĞALDAN AZAD EDİLMİŞ BAŞQA TORPAQLARDA YAŞAMIŞ SAKİNLƏR